

ბრძოლა ბერძენთა

ჭირის ჭირ ოსმალთა.

(1826 წელსა)

თქმული ლამარტინისაგან

—

ნათარგმი პროზად.

არღა ხარ ღმერთი მებრძოლთა,

არღასარ ღმერთი ბრძოლათა?

ინთქიან, არ — შეეწევი მათ ძალთა?

წრდელი საფლავთა ღია სჩანს, მათ ბრძოლი-
სა ქუჭპე ფერსთა,

ვერსედავ ცეცხლ მოღებულთა, აღმურით დამ-
წუარ ქალაქთა?

—

მცხოვრებთა მათთა უსაჭურჭლოდ განხეულთა?

ერძათა, მოხუცთა, ქალთა მათ ატირებულთა?
 უპატრონოდ, უნუკუშოდ, ტანჯუთა სიკუდილად
 მივლენ,
 უჭურვეტენ ზღუასა, მკლავთა თვსთა შენ გიპერობენ.

—

იყო ქამი: შენ ძლიერად აღსდგებოდი საწევნელად
 შენთ მოსაფთა ნათესავთა მონდობილთა, ში ერუ-
 ლი შენ იბრძოდი, შენ შუჭლოდი,
 ასურელნი ეცემოდნენ, ვერ—მხედრულნი ,თა
 შენთა.

ერთის შებერუთ შენის შიშისა, მათნი კარავნ-
 დაეცემოდინ,

ძულები სოცილთა ღ დაცემულთა, გზას უზუნებდი
 სად წარვიდენ, სად არიან იგინი? რად არ სედუნ
 სახედუნლსა

რად არ-სედუნ კადის, მთას სეიოს საჯრუნლსა? (*
 და რაო?

მიწას ჭეუანან წამებულნი,
 ცას არღა აქუს სასწაულნი?

შემოგტირიან, ივედრებიან, შენდა მოწილნი,
 იღუპებიან, ისჯობებიან, შენნი მოსაფნი.

მთანი ძრწიან, ატტიკა გულითა ბღაივს,
 ქუაბნი ხმობენ, ათინა ბუჭლი ინგრევის,

(*) მთანი ზალესტინისა მისირისა მხარით

სპარტა გაოსრდა, სღუა ირუევა ზ მძუნუარებს,
სომაღღნი ვლენან, მათი მშუჭლეელი მძინარებს

—

ლომი ეტას მთას, არწივი ღრუბელში მათ დასტირიან,
მათგან შორს მღვომი, მკლავთა შენთა ოღენ არ —
ებრაღუიან.

—

შენთუს მათ ღმერთნი, მოკუდავნი კარე კანაგდეს
ტამარნი მათნი, მდიდრად ნაშენნი, შენთუს ძირს —
დაჰსცეს,

მათის ნაქცევით, საუღავთა მტუჭრით, შენსა სა-
სელსა ტამარი უძღუნეს,
მათი სასელი, მათი ღირსება, შენსა სასულად გარ-
დააქცივნეს.

—

სადღა ვინ ნასა, ვინ ჭზოვა ოლიძისა, დელოსსა
საკურთხეველი,

არცა ჰლატეას, არცა ლეუკტრას ზ მარათონს სა-
ნილუჭლი,

არღა ჭსედავს, სღვისა ჰირთა მსნე სალამინელი

არცა სინიუმს, (*) სადაც ჰლატონ, სადგურობა
დაფიქრებული.

—

ცრელითა მღუდელნი ილოცუტნ, ქურჩნი, მო-
სუცნი გოდებენ,
დღე ღ ღამე, დილით მწუსრად გოდებენ ჰარაკლისობენ
ურმანი უჭავილთა, სატთა შენთა წმინდათა უფენენ.

—

სედვენ სომალდთა, მათთა, ველთა, ზღუდეთა, სი-
მაგრეთა მტერთა სელთა მიცემულად,
თვსთა შვილთა მეომართა. მებრძოლეთა, თავ-
ფერს — კუჭთილთა, ფერსთავან მტერთა დათ-
რგუნვილად.

მტარჯალთა ხმალი, ლახუარი სისხლსა მათსა და
ნაწლეეთა არ ზოგუტნ,
მაგრამ სულთა და გულთა მათ თვსთა, შენდა
გოვლად შეწირულთა არ იზოგუტნ.

რასღა იტევს, ღმერთო ჩემო, ეს ნათესავი, მ-
ტერი შენი, შეჭურვილი,
მტერი, მბასურელი. დიდის შენის სახელისა, რო-

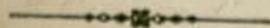
(*) მთა ზღუაზედ გადაკიდებული ათინიღამ 4 ვერსტი

მელსაც შენ არ შეუჭლი.

—

ესრეთ იქადის,
 ესრეთ იძღერის;
 არღა სარ ღმერთი მებრძოლთა,
 არღა სარ ღმერთი ბრძოლთა.

ჰლატონ იოსელიანი.

15 თებერვალს 1872 წელსა

ქ. ღუშეთს

ბრძოლა ბერძენთა.

პირის — პირ ოსმალთა. (1826 წელსა).

უფ. პლ. იოსელიანის გადმოთარგმნილისაგან, გადა-
კეთებული ლექსად.

ნუ თუ არღა ხარ ღმერთი ომისა,
ნუ თუ არღა ხარ ღმერთი ბრძოლისა!
 სეღამ, ინთქმიან
 შენგნით შექმნილნი
ღ არ ეწევი შენ იმათ ძალსა;
 რომელთ ფესრთ ქვეშე.
 სასტიკე ბრძოლისას
უმხერგენ ოხვრით, ჭმუნვით საფლავსა!
 ნუ თუ ვერ სეღავ
 ცეცხლ მოღებულთა,

აღმურით დამწვართ დიდთა ქალაქთა,
 მცხოვრებთ სიმწარის
 ჭ ღალადების
 ხმითა მოუცვავეთ მთათა ჭ ბართა!
 ვინ საით მიდის
 უმაწვილი სელში,
 ვინ იხუწება არ იცის სადა?
 მოხუცს, ერმას, ერთბამ
 შეწვენის კელი,
 გამოუწვდიათ ვედრებით შენდა.
 იუო დრო ოდეს,
 შენთა მოსაუთა
 მედგრად აწვდიდი შეწვენის კელსა;
 შენგნით კულადნი,
 შენთ მკლავთ ვერ მსედნი
 დასცემდნენ მარად ძირს ასურელსა
 შენის შიშისგან,
 მათნი კარავნი,
 ერთის შებურვით დაეცემოდნენ;
 დასოცილთ ძუელების
 ჭ დაცემულთა
 დიდნი ციხენი აშენდებოდნენ,
 საით წარვიდნენ
 ჭ სად არიან

იგი ძალანი წმინდანი შენნი,
 შენ გადმოსედე
 შენთ მტკიცე მოსავთ
 ღ აწ აკმაწე ტანჯვა ამდენი.
 რაო? არ ისმენ?
 ხედავ მიწას ჰეავს
 ურიცხვნი შენი მრთლად წამებული,
 გამოელია
 ძალა ცას სრულად,
 არდა აქუს თითქოს მას სასწაული.
 შემოგტირიან,
 გვედრებიან,
 შენდა მორჩილნი ფერსთა მოდრეკით.
 იღუპებიან,
 ისპობებიან,
 აოხრდებიან უსჯულოთ მტრებით.
 მთანიცა ძრწიან,
 შემოგჩივიან,
 მეტის სიმწარით ატტიკა ბლავის;
 კლდეთ ქუაბნი სმობენ,
 ღ ძრწის ათინა,
 იქცევა იგი კელითა მძლავრის?
 სწარტა გაოხრდა,
 მრთლად ზღვა ირუევა,

სულ ატიელდა გარემო სმელი;
 ხომალდნი ერთობ,
 შიგ ინთქობიან,
 ჭ მძინარეობს მათი მშველელი!
 ეტას მთას ღომნი,
 ღრუბლით არწივნი,
 გულის საკვდავად შედ დასტირიან,
 მათგან შორს მდგომთა,
 ძრეელთ შენთ მკლავთა,
 მათნი ურუანი არ ებრაღვიან.
 ერთგულებისთჳს
 შენთჳს, მათ ღმერთნი,
 ღმერთნი მოკუდავნი, გარე განავდეს,
 ტამარნი მათნი,
 მდიდრად ნაშენნი,
 სიუფარულისა შენთჳს, ძირს დასცეს!
 მათის ნაქცევით,
 საფლავთა მტვერით,
 შენსა სასელსა ტამარი უძღვნეს,
 მათნი სასელნი,
 ძაინი ღირსება,
 ერთ შენ სასელად გარდააქციეს!
 სადღა, ვინ ნასა,
 ჭ ვინა ჭლოვა,

ოლიმპსა, დელოსს, საკურთხეველი,
 არცა უხილავს,
 ჰლატეს, არც დეკტონს
 არც მარათიონს, ეს სასილველი!
 დღეს აღარ სედაუს,
 ზღვას მშვიდობიანს,
 მხნე ზე მეშრომე სალამინელი,
 არც სინუმს მეუდროდ,
 სადაცა ჰლატონ,
 ისადგურებდა დაფიქრებული,
 დღე ღამ დედანი
 წვრილის შვილებით
 ვედრებით, გრძნობით, შემოგებლავიან,
 მღჳდელნი ტირილით,
 ჰარაკლისებსა
 კულ მსურვალებით ოთსკუთს იხდიან!
 დიდი, ჰატარა,
 მდიდარი, კლასა,
 შენს წინდა სატსა, ვეავილს უფენენ,
 მაგრამ სომალდთა,
 მთათ, ბართ, სიმაგრეს,
 სრულებით რაც აქუსთ მტერთ უტევებენ,
 მტკიცედ სჯულის თჯს,
 დამეარებულნი

დიდით, ჰატარა ერთგულ ოძობენ,
 შენის გულისტუხს,
 თუხს უმანკო სისხლს,
 ხომ შედავ ღმერთო რომ არა ზოგვენ.
 აბა რას იტყვი,
 ღმერთო ძრელო,
 ეს ნათესავი რომ აღჭურვილა,
 რომელსაც შენთუხს,
 თავ კაწირულსა,
 ჭ შენსა ერთგულს არა აქუს შევლა?
 ეს დანავრული,
 ტანჯული ერი;
 ამას მოსთქვამს ჭ,
 ამას იმღერის:
 ნუ თუ არღა ხარ ღმერთი ოძისა;
 ნუ თუ არღა ხარ ღმერთი ბრძოლისა!

ივ. კერესელიძე.

1872 წელსა. მაისის 13-სა

ქ. ტფილისს.

ტფილისის საიდუმლოება.

ქალაქ ტფილისს ერთს მიერუებულს ზ მივარდნილს ქუჩაში, ერთს ესოში, სართუთის სის ქვეშ, ძველი ფარდაგი დაკებული იყო ზ დაბალს ტახტსედ იჯდა შუახნის დედაკაცი სათვალეებით, რომელიცა მონძების კაბას საკერებელს აძლევდა, ამ დედაკაცს მოდი დავარქვათ სახელად სარა ზ კვარად უწოდოთ უმაძლარა, — ერთის სიტყვით უმაძლარანთ სარა. იმისი მოახლე სახლს ალაგებს, გამოაქვს ლოგინი ზ ბალიშები, მუთაქები, საბანო; აწუობს დერეფანშია ზ თან ბუტბუტობს: ვაი შენ საცოდავო ჩემო ალაგ, რომ ამისთანა სამაგელი ბოშა ცოლი შეგვსდა, ნეტავი ვიცოდე რამ მოგაწონა ჩემი ქალბატონი ან რა ნახე ამაში; ჩოფური, დაკენკი-

(*) ავტორი მოქმედთ ჰირთ ისე ალაპარაკებს, როგორცა ლაპარაკობენ ტფილისის მოქალაქენი.

ლი ჰირის სახე, ჭიღჭიღო თვალები, ამ მუთაქის ტო-
ლა ფეხები. (საბანსა სინჯაძეს) შენი ცხვირ ჰირი ი-
ეოს ამა ეოფაშია, რაც ეს შენი მშითვის ატლასის
საბანია. ვუი! დედამიწამ ჩაგიტანოს, რა დიქრთი გაგწ-
ეროძია! ეს საბანი სველი რათ არის? ვუი! ვუი!
აბსუს ჩემი ალა. ის დღე დაქცეულიყო, რომ შენ ამ
სახლში რძლათ არ შემოსულ იყავ; ვინ არ მისცემდა
კარგი ოჯახიდან, კარვის მშითვით ლამაზსა ქალსა
ჩემს ალასა, თითონ ჩინოფნიკია ჭ მაძეები; ერთს შალს
და ოცს თუმანს ქრთაძს დახარბდა! დაღუპა თავისი
შვილობილი, რომელიც ღვიძლს დედაზე უმეტეს ჰა-
ტივს აძლევს, ვინ არ იცნობს ძველად საბურთალოს
მიკიტანი ემ—ქერთოდანთ ჰოდოსასა, მიკიტინობაში
გამდიდრებულსა, ესლა რომ სახელი ჭ გვარი გამო-
უცვლია, ჰავლე დარიჩინოვით რომ იხსენება, —

ს ა რ ა.

გოგო საბედო! დაურუებულხარ? კეძასი და ხმას
არ მაძლევ. ნეტა ვიცოდე მანდ რას აკეთებ? მოდი
ჭიდგან წყალი ამოიღე, ერთი ცივის წელით ფეხები
დამბანე და ზურგიც დამფხანე. ორი წელიწადია აბა-
ნოში არაუყოფილვარ. სამაგელი შეაბანოებიც, ასე და-
უშვირებიათ აბანო რომ ადამიანი ვერ მიუდგება, თუ-

გინდ გავექცევიანდუ კიდენაცა, მე ერთი საათში სამი ა-
ბაზის შიმცემი არა ვარ;

ს ა ბ ე დ უ ა.

გიხსლები ქალბატონო, გიხსლები. ერთი კვირა არის
რაც რომ ავითავარ, შენი ნაქები რძლის ოთახი სა-
დორესა გავს, გეგონება თავის დღეში ცოცხი არ უნა-
სამს, თავისი აუროლებული ლოგინი მაინც აელაგა,
ნამის ჭიებით ქვეშ ავსილან, ასალი ხალიჩა დაობებუ-
ლა, მათრათი სავსე აუროლებული ოავისი, საწოლში,
კუთხეში ნახევარი ჰოლსე დაქცეული დვას, ნეტავი მა-
გის დედამასა რომ მაგისთანა ქალი გაუზდიათ.

ს ა რ ა.

კარგია, სმა ჩაიწუვეტე! სხვის სახლებში უფრო
ნაკლებულობა არის, მაგრამ სულა ფარვენ, ჰოლოსას
ცოლი ჩვენსა ცარიელი არ მოსულა. ათასი თუმანი ნაღდი
ფული შემოუტანია. ათასი თუმანი დიდი ფულია
შვილო, შენ ჯერ შვილო ასალგაზდა ხარ, ჭკუა არ
კიჭრის. ეკ იმ ათასი თუმნებისა არის რომ უკანაკნე-
ლი დაბალი კაცის ქალები კნეინები ზ კეთილშობილე-
ბის ცოლები გამხდარან, ესლა შვილო სხვა დროება
არის, გვარის შვილობას აღარ ეძებენ; ესლა შვილო
ფულის ბაზარია. შენ ფულის დირსეულობა არ იცი.

ფული დიდი საუვარელი რამ არის. ახ ფულო ჯან, ფულო, ერთი მდიდარი ფულის ჰატრონი რომ შემხვდეს ესლავე კიდევ შესამე, მეოთხე, მესუთე ქმარს შევირთამ- დი, განა არ არიან დიდრონი კეთილშობილებიის ჭ ჰირველ მოქალაქების სახლობაში კარგათ გასდილნი მშვენიერი ქალები რომ მსითევში ათასი თუმნები არა- აქვთ, ჯერ ისევ გაუთხოვარნი არიან დასწევვლოს დ- მერთმა, ვინც ჰიველათ მსითევში ფულის მიცემა შე- მოიღო, ესლანდელი ახალგაზდა ვაჟებიც, ფულის სა- ხელიც გაუგონიათ, ცხვირებს მალღათ იწევენ, თუ არა თრი და სამი ათასი თუმანი, ცოლს არ შევირთამთო, ბოლოს დროს კი ჭკუას ძალას ატანენ, სიუვარულში ვარდებინ, ზოგი ნემეცისა, ზოგი მუსიკანტის ქალებს ირთვენ; გუშინ გუშინ წინ არიო რომ ერთმა ვაჟმა კარგი სასელოვანი მოქალაქეს შვილი, სიუვარულით ერთი საღდათის ქალი შეირთო. დიდი ქალაქია შვი- ლო, ამის თანა შემთხვევა ბევრი უოფილა და ბევრსაცა ვნახამთ. ვინ იცის, შენც დროთი ერთი ჩინოვნიკის ცო- ლი გახდე, სილამაზე არ გაკლია ჭ არცა ხარ უბრა- ლო მუჟიკის ქალი, მამა შენი კოდის ნაცვალი იო, როცა მიიცვალა შენ ობღათ დარჩი, ცხონებული ჩემი ქმარი იცნობდა მამაშენს, მოგიუვანა ჩვენ სახლში, ჯერ სუთის წლისა იუავი რომ შვილი იმრიგათ გამიხდი- ხარ, შორს რათ მიდიხარ, აი ჩვენი მსობელი საჭაპურანთ

გოგო თინო, სილამაზის გულისათვის ზოლიციის ზრისტავმა შეირთო, აბანოში ეველასე სვეით ისა ზის. ან ვის შეუძლიან რომ იმისი ჭაუსის ლულას მიახლოვდეს, არარის საკურველი, ქვეყანა ჩარხისაჲთ ბრუნმს შეილო, ჰირველნი უკანასკნელნი; ესე არის ნათქომი შეილო, მინდობა რომ ცივის წელით ფესები დაშებანა, მაგრამ დალალი მათოა მოდის, ვერ დარჩეს, —

მ ა თ ო ა.

დილა მშვიდობისა ქალბატონო, როგორ მშვიდობით ბრძანდებით შენის ზატარძლითა, გუშინ მინდობა ქსლებოდი, საქმეცა მქონდა შენთან, მაგრამ ერთი საჭირო საქმემ დამაპროვალა, ვერ გიხსელი:

ს ა რ ა.

მიამა შენი ნახვა ჩემო მათო, ეს სადა ხარ დაკარგული, ეს ერთი თუვა რომ აღარჩანხარ, ვინ იცის რომედ კუთხებში ეთრევი, რამტელი ტუვილები ღ ჭორები გეცოინება.

მ ა თ ო ა.

რაჲქნა შენი ჭირიჲე ქალბატონო, ჩვენი სელოვნობა ხომ მოგესხენებათ ერთი ფესი ნავთლუსში მაქვს

ერთი ვერას, ესლაც კუკიითვან გიასლები, ჩემი ზოლ-
კონიცასთან ვიუვი, შენთვისაც ფული მაძიტანია, ორ-
მოცი თუმანი მიიღეთ და გირაუები დამიბრუნეთ;

ს ა რ ა.

ქა! ეგორმოცი თუმანი სომ ორის თვის ვაღიანა
მაქვს გაცემული და წერილიც ისე მაქვს, მანამ დრო
არ შესრულდება მე ფულის ამღები არა ვარ.

მ ა თ ო ა.

შენი ზარარი რაარის ბატონო, შენ სომ ოთხი თუმა-
ნი სარგებლი წინათვე მივიღია.

ს ა რ ა.

ძალოჯან! მე სომ უარს არ გეუბნები. ასე მე-
გონა თუ.

მ ა თ ო.

არა ბატონოჯან, შენ ნურას იფიქრებ, ზოლკონიცა
მართალია მდაბალი კაცის შვილია. ეაფლანიანთ უმის
ქალი იყო, იმის ქმარმა სილამაზის გულისათვის შეი-
თო, მაგისთანა წერილ წერილწერილ ანგარშებს არ
დახედვს საკურველი კეთილი გულის ქალია, რომელი
მოზღოკში გაზდილი და ნასწავლი კეთი შობილის ქა-

ლი იმას შეედრება, ქმარიც ძალიან კეთილი გულის ადამიანია, მაგრამ მეონია რომ ცოტა სმასა ზ ქალადის თამაშობას ეწეობა იმის სახლში კვირობით მგროვდებიან რაც ქალაქის ახალგაზდა მდიდარნი ვაჟები არიან. მოქალაქე თუ ჩინოვნიკები, დიდი თამაშობა თურმე არის ასი თუმნებია რო მიდის და მოდის, კარებს იკეტავენ ზ გათენებადონისინ თამაშობაში არის ბატონოჯან ჩემკან არა გრჯოდეს რა ესე შევიტეე როგორც გითხარი, ასი თუმნები ბოუსამს, ერთი მოხდოკელი ღვტიკელოვია გვარი, რუსი არისო ის ის თურმე სულ ეველას უკებს ამ თამაშობის გამისობით ბეური მოქალეს შვილების სახლი ზ კარი დაგირაებული აქვთ რომ გაუგეიათ, ესლა ვინაც წაუგია თურმე ზირობა შეურამთ რომ როგორც იეოს ჩაიგდონ დრო, მოუგონ ზ შაიბრუნონ წაგებული ფულები, მაგრამ ესლა ის რუსი ღვიტიველოვი თურმე აღარ თამაშობს, შის თავისთვის, უშემკეს ზ იცინის, დიდი მამულები აქვს თავადი შვილებისა ზ მოქალაქების დაგირაებული ზ ბანკშიაც გაცემულ ფული, ეს სულ იქით იეოს დაუშელის ჩემი ჰოლკონიცისგან ვიუაჟ დაბარებულ, სადამო ქამს მიველი, როგორც ზალის კარი გაუაღე კნასო რომ ზალაში დიდი სტოლი გამართულია ზ თეთრი სუფრა ზედ გაშლილი ზედ მამდლებით კვლანტრები დაწეობილი როგორც ესენი დავი-

ნახე. დაუიწკიულე ვთქვი თუ ეს ვინ მამკუდარა მეთქი ამ ჩემს კვილსე ზოლონიცა გამოვიდა რომ შეიტყო მი'სესი ჩემი კვილისა, ბეერი ვაიცინა, თქვა რომ მართლა ეს სტოლი იმანს გავს რომ ზედ კუბოს ზებენო მოიცადეო ჰატარა ხანაო ზე ჭირირ უფლებიც ესლა მოგროფდებიანო, შემოიუანა მეორე ოთახში, დამითვა-ლა ორმოცი თუმანი ზე მითხრა: ეს ფულები მიუტა-ნე შენს დედობილს სარასაო ზე ჩემგან მადლობა მო-ახსენე, კარგი ხელი ჰქონიაო, იმისგან სარგებლით ა-ღებული ფულითა სამოცი თუმანი მოვიგე ლიტოში მეც ერთი საჩიქილე მაჩუქა, გაახაროს ღმერთმან, ა-მადამაო შენც ჩემი სტუმარი ხარო, კარგი თამაშებს დაინახამო როგორც დაბინდდა სამთლებიც ანთეს; ცო-ტახანი როგორც ვაიარა მოგროფდნენ მობმანდნენ მო-მოქალაქეს ცოლები და ზოგი ქალბატონო, ერთი გე-ნახა ერთი კნეინებიცა იმათში დაბალი კაცის ცოლე-ბიც იუვნენ მაგრამ ვინ გაარჩევდა თუ ვინ ეინ იყო ტანისამოსით, სულ ლურჯი იაუუთის ფერი ხავერდის ქათიბით ზე მარგალიტის ლაზა შამშებიტა ზე მინანქარ ოქროს დიღებიტა, სულ ერთ ნაირათა ჩაცმულნი, მ-ვირ ფასის ჰლატოკებიტა, ნაირ ნაირ ფერი იაგუნდის ბოინბადებიტა, ზე თითო მუსუდოს ტოლა მარგალი-ტის მქვევებიტა. ბლიანტის საუურები ბეჭტებიტა ზე მა-ჯის ბრასლესტებიტა, ასე მეტონა რო ერთ დიდ ბალი-

სათვის იუენენ მორთულნი: ჯერ კლავი კლავში გაბმული სალაში დადიოდნენ ესლა შენი ჭირიყე ბატონო მოდი და შენ ეური უკდე იმათ ჭორების ლაპარაკსა: ერთია თქო ქა! ახალი ანბავი არ გავკონიათ? ზ მოჭევა. მეორე ქალმა თქვა; ეგ ახალი ანბავი არ არის გუშინ წინ ერთ დიდი ოჯახის ქალი ინსტიტუდში გახდილი შეუყარებია რეთი რუსსა თუ ზოლიაკსა, ჯვარი დაუწერია ზ იმავე ნაღერა წასულან ჰეტრეკუქშია რომ იქიდამ მივიდნენ და აქ ჰერჩატების მ ა გ ა ს ი ა გამართონ: მე ოთხემა თქვან კარგია, ჯაფა მი ქაშიო, ეგეც შეგვიტევია აი ახალი ანბავი ის კოსიძო: ერთი შაიორის ცოლი ქართველი, ჰირსე დასდგომია ქმარსა შენ მე აღარ მიუვარსარო, მე სხვა კნიაში შემეყარებია ნება მამე რომ წავიდე იმასთანო, საწუალი ქმარი! დარროსილა გამტერებული, რაღა თქოს, რათგანაც შეგმულდი, ეს მაინც მიეჯ ჩემგან ორულათ ხარო, შვილი რომ დაგებადოს მე მანეცი ჩემი შვილ ზ სადღაც გინდა წადიო, მაშკარგიაო, როცა ვმობამო შენს შვილს მოგართმევო. დაუნებიაო ქმარი ზ მისულა თავის საყვარელთან იმ დროს ერთმა ქალმა წამოიძახა; ეგ რას ჩეურ. ჩურობთო მე რას მიძალამთო, ართიც ჩემი ნათესავიც ქმარი გაუშვია ზ ოთხის ძვილით მისული თავის სამშობლოსას, რამდენამე ქალუბმა შეჭევირეს ქა! ქმრის გაშვებაც ესლა მოდათ შემოსულა? იქ თრ-

ნი მანდილოსანი, დიდი კაცის ქვრივები სათვალეებით
 ისხდნენ, იმათა თქვეს. კარგია ლაპარაკის დრო არა-
 რის, თუ მოსულხართ სათამაშოთა, ჩვენ საქმეს მიუ-
 ვეთ ბევრი ქმრებიც არიან რო გულითაც უნდათ ცო-
 ლებს თავი დაანებონ, მაგრამ. . . . ერთმა ქალმა სი-
 ცილითა თქვა მოდით ქალაბს კვირა ღამეს დიდგუ-
 ლანთ ვეჩერში, იქ თ ხ უ თ მ ე ტ ი თუმანი მამიგია ის
 თხუთმეტი თუმანი ამაღამ მინდა წავაგოვო მეორე ჩე-
 მათ წაიბუტბუტა: მიქქარამს, მე ვიცი ის ფული რო-
 გორც მაიგო გუშინ ქმრის ოქროს ქამარი ხ უ თ თ უ მ-
 ნ ა თ დაუკირავებია ზე რევილათ კვესულობსო ამ ლა-
 პარაკშია ზოლკონიცამ მოიტანა ერთი ჰარკით კენჭები
 ზე ქალაღები, ხანთეს კელბტურბი, განირაღვანდა ზა-
 ლა, სულ ვეკლანი იუნენ ოცდა თორმეტი ქალნი, თი-
 თო სკამი აიღეს ზე ჩასხდნენ, ერთმა ქალმა თავის ჯი-
 ბითგან ამოიღო ერთი მუჭა ლობიო, მე ჩემი ლობიო
 თან ვატარებ, ბედინია ერთმა სთქვა თუ როგორ ვ-
 თამაშოფთო? მანათი მანათი ჩამოსულაო მეორემ თქო-
 ოთხ წილათ, ვინც მოიგოს მოიგოსო მე სამემ წამა-
 იძახა სამწილათაო. ორმა სათვალეებიანებმა დიდგულად
 დაუმატის; რაღას წუწკობთ, ვინც მოიგოს სულ აი-
 ლოსო ვინაც უნდა ითამაშოს ვინც არა იყოს თავის
 თვისო სულ იუაბულეს თანახმათა, რათგანც კნეინამა
 ბძანაო ამოიღეს ფულები, მიაბარეს ერთ ქალსა ო ც ღ ა

თორმეტი მანათი, დაარბევს ქაღალდებო, ამაში
 სულ ასე დაჩუმიდნენ, ასე გვერანა ზატრის ქადაგობას
 ეურს უგდებენო, ორიოდ რიგი ჩამოურიგეს, ჰირველათ
 სათვალეებიანმა კნეინამ როგო, ამ რიგათ დაიწუეს თა-
 მამობა; ზატონოჯან! ერთი გენასა თუ რა სახით იუ-
 ვნენ ეოთამაშეებო, სადღა იუო ის კველუცობა, ვისი
 ჩისტი კოპი გაბრუდღა ვისი კავები მოიძალა, ვისი
 ფერი შიდის ჭ შოდის ვინ იწურება ოფუშია, ვისი
 ტურნებე გაუოეთრღა სოგმან ლიბიო გათაჭყარა ჭ იმის
 მაგიერ გამოიღო თითებისგანა ბლიანტის ბეჭტები,
 მასვა ასოებზე, ვინ სკამისა ცვლის, ვისთანაც რო ვი-
 დევ იმ ქალს ოთხი ადგილს ჰქინდა მსათ დაწუობი-
 ლი, ზა ზა ზა ერთი კენჭიც რო ამოაღოთ, ერთმა და-
 იძასა მოვიგეფო; იმ ქალეფში ამ დროს ერთმა დაიუ-
 ვირა სინარულით; ამ სიჭევის გაგონებაზედ ეს ქალი
 ერთ ბაშათ გადაბრუნდა სკამისაგან ვაი წელო და გუ-
 ლი კი წაუვიდა, ჰაი! უშველეთ, უშველეთ, აიღეს გა-
 იუვანეს მეორე ოთამინ, როგორც იუო გული მოუბრუ-
 ნეს, ცოტახანს უკან ჩასვეს ფაიტომში, გაისტუმრეს,
 ამაში ლიტოც მოიძალა, მკონია იმ ღამეს ათი თხუთ-
 მეტი თუძანის წამკებნი და მამკებნი იუვნენ, ახლა მო-
 თამაშებნი მივიდნენ სარკესთან, გაიწორეს მოშილილი
 თავენი და ტანისამოსები, შევიდნენ მეორე ოთახში,
 საცაიეთ გამართული სტოლი ნაირ ნაირ ხილითა და

კანფეთობითა. ამ შუქცევაში დაიწვეს ჭირიკანაობა იმ გულ წასულს ქალსედ, თუ რასედ იკლამს თავსო, მაგისი ქმარი თავრიზითგან სურჯიებით ასიგნაცასა ზი-
დამსო, ქარვასლების და სამი ატაჟიან სასლების ჰატ-
რონიაო; ამ დროს ვნასოთ გარეთაც დიდი წვიმა მო-
დის, ზოგს ფიეტოსი არა აქვს. ზოგს ბიჭი ახლა მოდა ფარანი. არა აქვს, ერთმა ქალმა თქო რომ ეს-
ლა სასანდარი ეოფილ იუო თითო ლეკურს მოვტრი-
ალებდითო, ზოლკონიცამა თქო; თუ თამაშობა ქსურ-
თო ჩასხედით დურჩაკა ან ნარდი ითამაშეთო, ზოგნი წავიდნენ შინ ზოგნი დარჩნენ დურჩაკის სათამაშოთა.
დურჩაკა ქალღღი ერთ მანასათ და ბაღლუც სხვა იმში უფრო ბევრი დააკეს და მოიკეს, სამფულიანთ თამარამ ჭ მოაშრიანთ სლისომ დაიწვეს ნარდის თამაშობა, კენჭი მანათსედ ჭ თუმანიც სხვა ბაღლუ, თამარა ძალიან იძემდა ელისომ გაგორა ზარი ამ, ლექსის თქმითა; ჩემო თამარო თამარო ქმარის ოქროსა ქმარო; აბა ერთი შეშუ ფანჯი! თამარამ შეიუო რომ იმაზე თქვა გაგორ ახლა ამან ზარი, დაუზასუსა ლექსად: ჩემო ელისო ელისო, მოვალე კარზე გეღისო, აბა ერთი ფანჯუ ჩაჭარი, გულის ბაჭარი! დაგიჭირე შეშის კარი ჭ მარნიც მოგიუვანე შენმამშემ ბატონო. ელისოე წაიგო შვიდი თუმანი ზოლკონიცამ დაიძასა: ელისო ელისო ლაქია კარზე გეღისო, ფაიტონითა,

ქალო რა, ლამაზი ლაქია, ქეოლია ლოყებ თურაშა-
უს უკამს. ფეშქაშია, თუ მიქწონს. სალოფი დაიხურა
ღ გასწია; მეც როგორც იყო ლაფი ტოპითა გავწიე
შინითკენ—

მეორე დღეს კიდევ წავედი პოლკონიცასთან, შე-
მეშვეტეო თუ როგორ გათავებულ ვეწერი ვნახო, მა-
ლიან მოწვეულათ არის მითხრა, თუ წუსენდელ ვე-
ჩერი კეთილათ არ გაიხარო ერთმა ქალმა ხუთი თუმ-
ნიანის ბეჭედი დაკარგო, ბეჭედს ჯანი გავარდეს იმ
ქალსაც რო გული წაუვიდა სამი თვის ვაჟის მუცელი
წაუსტენიაო

კ. იერუსალიმსკი,

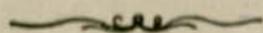
(ზოგი მერე იქნება)

1872 წელს იანვარსა.

სსგა და სსგა ამბავი.

კოსტანტინეპოლის სულთანის სერალის

მ დ გ ო მ ა რ ე ო ბ ა .

აქამდისინ ჰოეტემის ჯგუბა ღ კონება სულ იუო გართული, თუ როგორ ენახათ ოსმალეთის სულთანის სერალი, ანუ ჭარამხანა, სადაც ასობით და ათასობით ცოლები ჰეუანდა დაკეტილში შენასული; ენახათ ის საკვირველი მიწეობაბილობა ღ აის მან ქანება როგორიც სრული ჰქონდა განთქმული; მოგზაურობის ჰირველი ნატერა ის იუო, როგორმე შეესწივათ ამ სერალში ღ გაესინჯათ იქაური საკვირველება ახლა ის დრო აღარ არის. ეველას შეუძლიან ახლა ნახოს ირთეს ტეე ამ სასახლებისა, ჭარამხანები ბაღები ღ სსუა; შეტად გაჰკვირდება მნახველი ღ იტევის; ამას აქებდნენო! აი,

რასა ჰსწერს ერთი ფრანცუზი მოგზაური ამ სულთანის სერალზედ: სერალი რომ ნახოს ახლა კაცია, თითქმის სრულებით ცარიელია, სულთანს ამოურჩევია სადგომად ესლა ბოსფორის კიდესეჲ ადგილი; სადაც გაუკეთებინებია უკროზიულს გემოვნებაზედ, სასახლე ძველი სერალი დარჩენილი მხოლოდ ისე, დაშიგ აწევია რაც რამ ძველათ შესანიშნავი რამა ჰქონიათ სულთანებს; ერთის სიტყვით ახლა ის მიემსკავსება მუსკუმს სადაცა ბუდარაობენ თეიქარა ჰციები, ღ ქსელამქნ დედაზარდილს; იმაში დგანან სულთანის ძველად ნამსახური კაცები სასახლისა, სოჯები ღ ამ გვარები, მე არ აღვწერ იმის კედლებს, რომელნიცა ბევრჯელ აღუწერიათ არცა იმ სალებს, სადაცა ჩუჭნს ელჩებს აუტანიათ მრავალი შეურაცხება დიდ სალოდინში, სულთანის გვიან გამოსვლის დროს, არც იმ ალაგებს, სადაცა დგომილან მუნჯები ღ საპერნი, არცა ქალების სამეოფლოებს, რადგა ბევრჯელ აწერილა, უველა ეს ალაგები მქუენა მე არაფრათ, ქება რომ დიდი ესმოა ადრე სულთანის ბიბლიოტეკას იმდენი ალაგი უჭირავს რაც ალაგი უჭირავს ჩემ წიგნებს, სემს კაბინეტები; იქა დვას რამდენიმე შკაფი, ღია სადაცა მტვერს ისე გაუფუჭებია რომ ძლივს წიგნად იცნობს კაცი; აქ აწევია რამდენიმე ათასი წიგნი, ვერცხლის ედითა, როგორცა სჩანდა ესენი არიან ლოცვის წიგნები ღ საღმრთო წერი-

ლები ნება არ მამცეს გამესხნა არც ერთი წიკნი ბიბლი-
ოტიკითგან ჩაუღლით ერთს მშუენიერს კიბეზედ და რა გა-
ვიარეთ რამდენიმე ჰატარა გალაფანი რომლის ლაუა-
ფას კარები დაკეტილები იუვნენ, გაველით ბოლოს
ბაღში, რომელიცა უოფილა ქალებისათვის, ჰარამხანის
ერთის გალაფანსა კვიანრეს. ეს გალაფანი სოჯებისა
არისო; იმ საცოდავთ ნაბანი დღესაც არიან, სამაგლად
დაუვითლებულები ზ გამხდარნი, რომელიცა რომ გუნასეს
გარს გუქსუვოდნენ. რამდენს რასმეს დასწერდა კაცი რომ ას-
სოვდეთ იმათ, რაც უნახავო აე სერაღში ზ რაც გადასუღიათ.

ერთი იმათგანი მოკვეუა ქალების ბაღამდინ, რო-
მელსაცა ვარეშემო ურიგია, ატმისა, ჭერმისა ზ ამ კვა-
რი სეები; ეს ბაღები დიდრონი ბაღები არ არის, ბევ-
რი იოს თითო ბაღი, ერთის დღის მიწა, მაგრამ უველგან
აქა იქა სშირად შადრევნის აუხებია. შივა ზ შივ ღიმო-
ნის ზ აჭელცინის სეები, დედამიწაში ამოსულები სე-
ივნებში გამლილი წურილი ლოკოკინა თეთრად, რო-
მელიცა ბევრი მოიჭოვება ბოსფორის ნაჭირებზედ, მაგ-
რამ ჰარამხანა ზ სულთანის სისიამოვნო ოთახები,
მეტად მშუენიერია ზ მოსაწონი, ღირს მართლად, მოგ-
ზაურმა ეს ნახოს არც ერთს დიდს კაცს, არა აქვს ა-
სე მდიდრულად მოკაშმუღი ოთახები მრთელს ვერო-
ზაში, როგორც აქ ვნახე მრთელი სახლები დასატულია
სსუა ზ სსუა ნაირად, როგორც ჭერმი, ისე კედლებ-

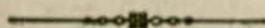
ზედ ოქროს ვარაუთ დასვეადებულა; თვალს მოსტა-
 ცავს კაცსა. რაც მებღებები ეოფილა საგანგებო, სულ
 გადაუზიდნათ სულთანის ახალს სასახლეში; ქ მსო-
 ლოდ დარჩომილა ზოგი ერთი კედლის საათები,

ქალების სამეოფი ოთახები აგრეთვე ცარიელი იქ
 დარჩომილია ზოლებზედ კაბების რაღაც ნაჭერ ნაჭერი
 თითქოს მდგუმურებს სახლი დაუცლიათ ზ ახალს სა-
 ხლეში გადასულანო, თითქმის ეველა ოთახებში მარმა-
 რილს ქვის აუხებია ზ ფანჯრებში მინები უსხედს ფე-
 რად ფერადი ჩუჭნ კვაჩვენეს ერთი მდიდარი ოთახი
 საიდამაც სულთანი, დილით რომ ეავასა სვამდა ზ ეა-
 ლიონსა სწევდა, უურებდა სუეველა ქალებს ჭარამხა-
 ნისას თვის ოთახში, თუ როგორ იცობდნენ ტანისამო-
 სა, იმ ოთახითგან მრთელი ჭარამხანის ოთახები სჩანს
 ჩუჭნ გამოფელით ამ სახლებითგან ზ თან არ გამოგ-
 ვიტანია, ის განკვირება, რასაც ვუიქრობდით.

სსგა და სსგა ამბაეები.

ორი ანგლიჩანის მოგზაურობა ჩრდილეთის მხარეზე.

(თ ა ვ ი ა ნ თ გ ა ნ ნ ა ა ნ ბ ი ბ ი).

წარსულის წლის სექტემბრის თვეში, საშინელს სი-
ცხეში, სამს დღეს დაუდიოდი ტრიალს მინდვრებსედ ზ
ჩუწნი თუნუქის უუთი გაფაშეთ სსჟა ზ სსჟა გვარის
იშუიათის ჭია—ღუბითა, მაგრამ ეს საშოვარი ადვი-
ლად არ დაგვიჯდა, ამისთვის რომ შვის სსივები ცეც-
ხლებრივ მკსნებარებით მრთელს სსეულს კვიწვამდნენ
ამას გარდა ღვინო, ჩუწნი ნუკეში მკსაურობის დროს
მეორეს დღესვე შემოკველია წარმოიდგინეთ გელარც
წუალი ვიზოვნეთ, რომ ის მაინც კვესა, ამასათ-
ვის რომ მოვიქანცენით ცალკე დაღალულობისაგან ზ
ცალკე წუურვილისაგან ჩრდილს სომ სადა ვნასამდით
ღ მიველით ერთს ჯაგს კვეშ თაჟებდა წაჟუაჟით,—ერთი

იქაური წინამძღოელი გუჯანდა, მოსამსახურედ, რომელსაცა ერქვა მარტენა & რომელიცა იყო აკადიის ქვეუნიოგან, ის გავგზავნეთ ეგება სანადირო მაინც ემოუნა რამე; ის გვარწმუნებდა რომ ტყუილად რასაჭირო არის წაუიდეთ როდესაც რომ ძალე შეესდებით სანადიროდ იანკასა ღორსსაო; იმის ქვეუნი კაცნი თურმე ღორსს იანკას ემასოდენენ ჩრდილეთის ამერიკანელებს, რომელიცა თუიცა აკადიელები ძრეულ ემტერებოდნენ მაინც ამათის ქვეუნი საკენ ბევრნი გამოდიოდნენ და სასლდებოდნენ.

მაინც მარტენა წაუიდა, იმას ჩუტნ მოველოდით თითქმის ერთი საათი, რომლის განმავლობაში სიცხე თან & თან უფრო ემატებოდა. ბოლოს ჩემი ამხანაგი მოთმინებისაგან გამოვიდა.

—საუვირი დაუკარი შენი ჭირიმე ეგება მარტენმა გაიგოს და დაბრუნდეს, მითხრა ჩემმა ამხანაგმა კარლტინმა, რა მომაწოდა საუვირი ამაზედ შეტი აღარ შემოდლიან; სიცხისა & წუერუილისაგან ჰირი გამისმა

საუვირი მიუიტანე ჰირთან მიხლოდადა მეკრა მხიარულის ხმით, მაგრამ ის ხმა არ გამოსცა, რაც ხმა ამხიარულებას, მონადირეებს იმან გამოსცა, ურუ ხმა მგონია ამისათვის რომ იმ აუტენებულს ცხელს ჭაერსა მაზედაც კი ძრეულ ემოქმედნა ეს ვერ იყო კარგი ნებანი

და რაღასაც უბედურებას მოასწავებდა; ჩუქნ ვიუჯით ერთის დიდის ტუის ჰირას, რომელიცა იყო მარჯუნივ მხარესედ და წინ კი გაჭიმული იყო თვალ უწდომი მინდორი, რომელსედაც აქა იქ ჯქუჟად იდგნენ ჯანარები ხეები და ბაღასი ისე ძაღლა გაზრდილ იყო იმ მინდორსედ, რომ როდესაც მივდიოდით ცხენებს მკერდსედ ადგებოდა და სიარულსაც უძლიდა, მარცხნივ მხარესედ იყო ნამდის ხის ტყე სამს ვერსედ იმას იქით კიდევ მინდორი, რომლის შივა და შივი იდგნენ მუსის ხეები, აღმოსავლეთის მხრისკენ იდგნენ ურიცხვით წაბლის და ხესვის ხეები; დიდი ტყე, რომელსედაც შემოთა ვთქვით მარჯუნივ მხარესედ იყო ჩრდილოეთ.

ასეთი მშენიერი სანახავი იყო, რომ უკეთესი აღარ შეიძლებოდა, მაგრამ სიცხის ბუდი ისე ტრიალებდა რომ სულს გვირუთუდა იმ მხრიდგან, საიდგანაც ქარი უბურავდა, კორიანტელი ამოდიოდა, რაღაცა მეორალოს ფერისა, თითქოს აგურის ქარსახებში რომ აგურსა სწომენ, იმისი კვამლია; ის კომლი მსწრაფის სიჩქარით გვიასლოვდებოდა; ბურუსი იქნა ჭაერში ჭეს ბუსუსი თან ჭ თან სქელდებოდა; მსეს მოაკლდა თავისი ბრწყინვალე ფერი სხეები აღარა ჰქონდა ასე რომ ის მიემსგავსებოდა გაწითლებულს მთვარესა. ტყე სრულებით ბურუსში დაიმაღლა, ჭაერი შეიქნა მძიმე ასე რომ სუნთქვას გვიძლი-

და ეს კასაცეოლი სანახავი რომ ვნახეთ ერთმანერთს უეურებდით ამხანაგები ღ ვგრძნობდით რაღასაც შიშსა; რაც უნდა მაგარის გულის კაცი ეოფილიუო, უეჭველად შებინდებოდა.

— მოდი ერთი თოფი დაცალე, უთხარი კარლსტონსა, ჩემი სმა ისე შეიცვალა, რომ ჩემის სნისა მევე მიშენოდა.

კერლტანმა თოფი დაცალა, მაგრამ იმის სმამ სრულებით ჰუარცი არცკი შეარსია ღ ერთი გამისკდა იმ თოფის სმა ასე, რომ არ შემკრთალან წელის ფრინველნი, რომელნიცა ორას საქენსედ ჩუჭნსედ მოძორებით დაცურვილნენ ჰატარას ტბაში.

— ერთი შესედე ჩუჭნს ცხენებს, მიოსრა კარტონმა თითქოს ჰგუითვან შეიძალნენო.

მართლიდაც, ცხენები როგორღაც უცნაურად შეიძალნენ. ისინი ეურებსა ცვეუტამდნენ, ტრიალებდნენ, თვალებს აბრიალებდნენ ღ უკან უკან იეურებდნენ, იმ მხრისაკენ, რადგანაც ქარს მიჰქონდა კორიანტელი, ღ ცდილობდნენ აეწევიტათ თოკი, რომ გაქცეულიევენ, რამდენიმე მინუტის წინ ცხენები ისე დადალულები იევენ, ალაგითვან ვერ იძროდნენ, ახლა კი გაცხარდნენ ღ უნდოდათ გაქცევა.

— ჩუჭნი აქ დადგომა აღარ შეიძლება, სთქუა კარლტონმა.

—საით წავიდეთ?

—საითკენაც გაიწევენ ცხენები.

ცხენები ავესსენით, აღვირები ამოვიდეთ თუ არა, შევსხედით, მაგრამ ისე გაგვიტაცეს, რომ თითქოს მართელი თვის შესვენებულები არიანო ზე მართელი გლეხების ჯოგი მისდევსო. ისინი მიზნოდნენ ტბისაკენ, რამდენიც ტბას მივასლდებოდით, იმდენი თითქოს ისრდებოდა ზე დიდად გვეჩვენებოდა, როდესაც მივასლოდით წინ დაგვსდა ლერწამი ამოსული ჩუწნს გარაშემო მეფოდა სიჩუძე, თითქოს მართელი გარემოება დამრსულიაო, ხანდახან მსოლოდ გარეული ბატების ეიუინი ისმოდა მაგრამ ეს ეიუინიც რაღაც სამწუსაროს სმაო მიემსგავსებოდა.

ეს რასა ნიშნავს? დაიუვირა კალტონმა. სიცხე თითქოსო გვწვამს ზე ტანი კი მბრალათა მაქუს ეს რაღაც რამ მიუწლოძლია! ღუთის გულისათუს ერთი კიდევ დაუკარი საუვირი.

მე მივიდე ზირთან საუვირი ზე ასლა, არა თუ ერუ სმა გამოსცა, ერთი მისხალი სმა აღარ გამოსცა და იქვე ზირთან ჩაქრა ეს სმა, ჭყერი ისე ცხელი იყო ზე მკსნებარე, რომ ცხენებს ოფლი შედ შეასმათ, წებოსავით გაუშეძლათ საცოდავი ცხენები ძლივსა სუნთქავდნენ ზე ბოლოს ენები გამოავდეს.

—ერთი შესედე იქით მსრივ, მითხრა კალტინმა

რა კელი გაიშვირა,

მე მივხედე იქითკენ, საითკენაც კელი გაიშვირა, & ვნახე რომ ის გორისონტი, რომელიცა ემრალის ფრად-მოჩანდა, გამოსცემდა რაღაც ქუსილის სმასა & რაც გვეჩვენებოდა კირიანტელად & ბურუსად, ახლა გვეჩვენა შავ ღრუ-ლად. ჩუწნი ცხენები ყოველს საათს ფრთხილდნენ & მრთუ-ლის ტანით კანკალებდნენ.

ტბა უფრო დიდდებოდა & მინდორი ისეთს ბუღის სუნს გამოსცემდა, რომ წასვლა გაჭირდა ჩუენ დავაპირეთ უკანვე დაბრუნება რომ ტყეში სვეებს შევფარებოდით ქუსილის სმა ღორისონტიტგან უფრო & უფრო მო-ისმოდა; ჭყერი უფრო & უფრო იწვებოდა & შრებოდა ერთის სიტყვით ჩუწნა ვულხავდით სუნთქვის დროს ცეცხლის ალსა & კვამლსა, რომელმაცა მოიცვა მრთუ-ლი ის გარემო მინდვრები. რის ყოფით დავაბრუნეთ უკან ცხენები & შემოუდევქით ისევე იმ გზას რომელიც გზა გავივლეთ.

— ერთი უფრო რა ანბავია მითხრა კარლტონმა, ამ ერთის საათის წინ აქეთ რომ გამოვიარეთ, ეს ლერწამი ნედლი იყო & ჭკვალდა, ახლა სულ გამსმარა, სიცხისაგან.

მრთული ის მინდვრები, სრულად გორისონტი & ტყე, შემოირტყა ბოლოთ, რომელიმაც მზე გამოჩანდა ლამძისავით. უცებ. ამ ბოლში შორის გამოისმა სმა გასაოცებელი; ეს სმა ემსგავსებოდა რამდენიმე ათასის

კველის ერთათ წივილსა კვამლისაგან სული შეკვივრებ-
და, გაკვირნელდა სუნთქვა; მოთმინებითგან გამოსულნი
ცხენები, თავისთავად, უკანვე გატრიალდნენ ზ მიეცნენ
ჭენებით ტბასა, რა ტბას მივასლოვდით ზ რა შევძინ-
დით ცხენები ტბაში არ შეცვივნულიყვნენ, ჩამოვსდით
ზ მაგრად დავიჭირეთ ეს ცხენები, წითელი ფერი რომ
მოჩანდა გორიზონტზედ შეიღება სისხლის ფერად ზ
წამოვიდა ცეცხლის მდინარესავით ჩუწნკენ ლაწალუწის
სმა მოისმოდა საშინელი. ბოლოს შევიტყუეთ თუ რა
ანბავიც იყო საშინელი ჭეშმარიტება ბოლოს გამოჩნდა
ჩუწნ თვალთ წინდა ერთათ შეუვირეთ.

მინდვრებს ზ ტყებს ცეცხლი მოჰკიდებია!

ამ დროს შეიქნა ოთხკუთხევი სმაურობა; მრთელი
გარეული თხის ჯოგი გამოცვივდნენ ლელობითგან შე-
ცვივდნენ ტბაში; ისინი ისე იყვნენ წყალში, რომ მარ-
ტო თავები და უჩანდათ, და კვიურებდნენ ჩუწნ შებ-
რალებითის სასითა, თითქოს შეელას გველვეწებოდნენ
თვალებითგან ცრემლები მისდიოდათ ჩუწნ მივიხედეთ
კიდევ უკან და ვნახეთ რომ ცეცხლის სვეტები ინთქა-
ვოდნენ, რაც რამ სასედა სვდებოდათ და მოეშურებოდ-
ნენ ჩუწნკენ ქარისაგან წამოღებული აღის სუნი, სულს
გვისუთავდნენ და ტვინს გვსრუკამდნენ, ჩუწნ ცხადათ
ვარჩევდით საშინელის ცეცხლის გმხნებარებასა, რომე-
ლიცა თან ზ თან ეღებოდა ტყე ღრესა ზ მოისმოდა

ხეების ლაწალუწის სმა, ბოლოს ამ ცეცხლის სიცხოვ-
ლეს რომ ვეღარ გაუძელიათ; თვალები დაფხუჭეთ.

ტოქი ისეთი სასტიკი იყო, რომ ტანისამოსი
ტანსუდ შეგვეკრუსა; მაშინ კი ვეღარ შევიძაგრეთ ცხე-
ნები, შეცვივდნენ ზ შეკვიტაცეს ტბაში. ლელობმაგარს
რომ გვეხვია შექნა შრიალი. ვნასოთ გამოცვივდნენ
ათასობით ნადირნი, დათვები, მკლები მელები, ზ სსჯა-
ნი, რომელთაცა იგრიალეს ზ ჩაწვეუნენ კისრამდინ წ-
ვალში, ისინი იფუნენ ჩუწნ გარშემო ოც ბიჯსუდ მო-
შირობით. სრულებით არ ემინოდათ ჩუწნი ზ ჩუწნც
ვისხედით წვალში, ცხენებთან ერთად; ამდენი ჰირუტუ-
ვნი ეძებდნენ დასსნას წელითა,

უცებ შემოგვესმა ძაღლის ეფუა.

— ურა დაფიფირე მე, ძაღლის ეფუის სმამოისმა
უეჭველი, სადაც ძაღლები არიან, იქ კაცებიც იქნებიან
ამას შემდგომს თოფების სროლის სმაც მოვიდა.
რამდენიმე ლაჯსუდ ჩუწნსუდ მოშირებით ისროდნენ თო-
ბებს ზ ჩუწნკი ვერა ვხედავდით, გარეულნი ჰირუტუ-
ვნი ამ თოფების სმასუდ შეეძინდნენ, მაგრამ ალაგით-
კან ვერ იძვრე ბოდნენ ჩუწნც იმ ჰირუტუვებს შუა წ-
ვალში ვიდექით წელამდინ.

— ვინა სართ? დაუევირეთ ჩუწნ

გაფარდა კელმეორეთ თოფი, მაგრამ ძრიელ ასლო
ისე რომ ამ ბოლში, თოფის ცეცხლის ალიც დავინა-

ხეთ; ბოლოს სმაც შემოგვესმა, რაღაც ენაზედ ჩუქნ მაშინვე მივხედით რომ ისინი იუენენ აკადიელები, მესამედ რომ დაცალეს თოფები ჭ ტუეებმა უურის კვერდზედ გაგვიბინეს.

— შედექით, ნუ ისვრით აქ კაცები ვართ, დაიუვირეთ ჩუქნ

სინუმის შემდეგ შემოგვესმა ჰირუტეუური სარსარი ესროლეთ! ესროლეთ დაიუვირეთ ვიღაცებმა,

— თუ თქუქნ ისროლეთ, ჩუქნც გესვრით უპასუხეთ ჩუქნ

— ეგ ვინ არის მაედ, რომ ბძანდება, სთქუპა ვიღაცამ იქიდან, — ესროლეთ ჭ მოკალით ძალლივით!

ეე ჭო, ეგენი მსვერაფნი? არიან, როგორცა სჩანს ესროლეთ ჭ მოკალით, რისთვის მისულა ჩუქნ მინდორზედ? დაიძახა მეორე სმამ.

თქუქნა ხართ მიხესნი, უპასუხე მე, ჭ მოკალით, რისთვის მისულა ჩუქნ მინდორზედ? დაიძახა მეორე სმამ.

— თქუქნა ხართ მიხესნი, უპასუხე მე ჭ დაუმიხნეთ თოფები,

— ეი შედექი! ვინ არის მანდ? ვიღაცამ დაიძახა ჩუქნს უკან.

— თოფები დაკარგეთ მანდღან, თორემ ორივეს დაგხრცავთ, სთქუქნს უკანითგან ოთხმა, თუ ხუთმა კა-

ცმა ერთად.

ოჰ, ოჰ, ეგენი სომ ამერიკანელები არიან, დაიძახეს აკადიელებმა.

— უფალო კარლტონ, ეგ შენ? დაიძახა ერთმა მცნობმა.

— მე ვარ, მე, უნასუხა ჩემა ამხანაგმა.

ლოდვა მოცურავდა ჩუენსა & ჩუენ წინააღმდეგის შუა, რა გამოვიდა ვუამლითვან, იმ ლოდვაში იჯდა კარლტონის მსახური ბიჭი, ერთის მინუტის შემდგომს ცალის მხრივ ამ ლოთკითვან გამოსულნი ოცნი აკადიელები შემოგვეფხივნენ & მეორეს მხრით ამერიკანელნი.

უნდა გითხრათ, რომ როდესაც აკადიელებმა შეიტყეს მინდვრებს & ტყუებას სიცხისაგან ცეცხლი მოეკიდა, იცოდნენ ბევრნი ჰურუტეენი თავის დასახსნელად შეეჯარებდნენ ტბას, წამოსულიყვნენ სანადიროდ; ამ აზრით მოსულიყვნენ ამერიკანელებიც, რომელნიცა დიდნი მტერნი იყვნე აკადიელებისა.

— აბა, უცხო ქვეყნელო, უთხრა ერთმა მდიდარმა ამერიკანელმა კარლტონს, ჩუენ გამოგვეფხით, თუ აკადიელებსა?

თუ — მეკობრები ხართ & არა მტერნი.

— მეკობრები ვართ, მიუგო იანკიმ, რა გაიქნია თავი, ვეტეობათ თქუენში მეკობრობა ადვილი უოფი-

ლა, ჩუტნი რათ ვიქნებით თქუტნი მეგობარი, მაგრამ თუ გამოგუეებით, მიბძანდით.

— მე შევხვდი მაკათ გზასუდ, სთქუა კარლტონის მსახურმა მარტენმა, ზე რა უთხარი ღვინო ზე საჭმელი შემოგაკლდათ, წამოვლენს საჭმლის მოსაშველებლად.

— გეტუობათ ჩუტნი მინდვრების თვისება არ იცით? გუკითხა ამერიკანელმა.

— სრულებით არა საუვარელო მეგობარო, მიუგომე

— მე გითხარით თქუტნი მეგობრები არა ვართ მეტი, მაგრამ თუ გუეწვიენით, სტუმარი მოუვარნი ვართ. ისინი ხოცავდენს შეუბრალებლათ ნადირსა, რომელნიცა ცეცხლის შობიდ ტბითგან ვერ გამოდიოდნენ,

— ჩუტნი გამოგუეებით თქუტნი, უთხარი ამერიკანელს, მხოლოდ ჩქარა მოუშორდეთ ამ ცეცხლის გარემობასა.

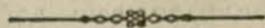
— ტბის წყალი, შეცხეულა, ისე რომ აღარც იქ შეიძლებოდა დგომა. მართლად ზე დრო არის ჩქარა წავიდეთ ჩუტნის ნანადირეუით, თორემ წყალი გაცხეულა ზე საქმე გაკვიჭირდება, სთქუა იმავე ამერიკანელმა

ჩუტნი აგვიუვანეს სუელები ლოტკაში, სადაცა დავუცით ლოდვის ძირში ზე გულს შეგვიდონდა.

სსუა და სსუა ამბავი.

ორი ანგლიხანის მოგსაურობა ამერიკის ჩრდი-
ლოეთის მსარესედ.

(თ ა ვ ი ა ნ თ გ ა ნ ნ ა ა ნ ბ ო ბ ი).

როდესაც გრძნობაში მოველით, ვნახეთ რომ ვეუბ-
რებით ლოდვის ძირში, რომელიცა მიუახლოვდა ტ-
ბის ნახირსა, ბებერი ამერიკანელი წინ გვიდგა, რა
ეჭირა სელში ერთი ბოთლი არაუი ზე კვაწოდებდა ს-
ტაქანსა არაუმა მომაცოცხლა მე, ფესხედ წამოვდექი
ზე მივიხედ მოვიხედე.

ჩუენ წინ იდგა თვალ უწდომი ვრცელი ჭობი,
რომელსედაც ამოსულნი იუვნენ კვიპაროსის სეები, უ-
კან ტბა, რომელსაც გადჭაკროდა კირიანტელი, ცეცხ-
ლის ალი მიჩანდა შორიდან სვეტებათ რომ აღიოდს
ჭაკრში.

— წავიდეთ, სთქუა ამერიკანელმა, მზე საცაა ჩავა
 ზე გსაა გრძელი კვირეჲს.

— რომლის მხრისკენ უნდა წავიდეთ?

— აი, ამ კვიზაროზის ჭაობისაკენ, მოგვიგო მშვი-
 დობიანათ იანკომ.

— მე რე ცხენები? ვკითხე მე.

— ესენი ამაღამ აქ დარჩებიან, ერთს კაცს მოუყე-
 ნებთ, დელობით გამოიკვებიან ამაღამ უეჭველად წვიმა
 მოვა, ხვალ იმ ჭაობს გარს მოვილიან, ფეხებს არ დაი
 წომენ ხვალ ცხენები, რადგანც ცუცხლი ჩამქრალი იქ-
 ნება ზე ხვალ თქუწნი ცხენები თქუწნვე მოგერთმევიან.

რამდენიც მივასლოვდი ჭაობს, დაურწმუნდი, როე
 იმასედ სიარული არის გსით არ შეიძლებოდა. ვმეხნი-
 დი, მენასა ბილიკი მშრალი ჭა სომ არ იყო, რომ
 გაკვევლო, მაგრამ გსა არსად არა სჩანდა, ვველგან
 ფეხები იფლებოდა ზე ვიფიქრე რომ იქ სიარული შე-
 უძლებელი იყო.

— განა ბილიკი არის სადმე? ვკითხე მე ამერიკანელს.

— გსაო? სასიზღათ დაიუვირა ამერიკანელმა, თქუწნ
 სომ არა კკონიათ, რომ ლონდონის ბულვარსედ გა-
 მოსთელსართ სასეიროთ. აი, გსა შექმნილი თვითან
 ბუნებისგან.

ეს სიტყუა რომ იძლევა გადაჭსტა ერთს წამოქ-
 ცეულს კვიზაროზის ხეხედ, რომლის ქვეშ იყო ტალახი

— აი ისეც თქვენი ბილიკი გაიმეორა იმან.

— მაშ ეგ არის რაღა, ამაღამ აქა ვრჩებით & სვალ ჩუჭნის ცხენებით მოუვლია სსუა გზივ? უთხარი მე, სად არიან ცხენები?

— როგორც თქუჭნი ნება იეოს, მითხრა მოსუც-მა ამერიკანელმა, & ჩუჭნ კი წავალთ ამ ჭაობსუდ. მაგრამ თუ ლეობა არა ჭამეთ ამაღამ თქუჭნ ცხენებთან, მაშინ სვალამდინ მშივრები იქნებით,

— რისთვის? ფრინველები აქ ბევრნი არიან, ჩუჭნ დავხოცავთ გარეულ ფრინველებს.

— რასაკერეღია ფრინველებს დახოცავთ, მაგრამ მართო ეგ არ არის საქმე, თუ უმაღ არა სჭამეთ, როგორცა სჭამენ ინდოელები თოთხმეტ ვერსსუდ ერთს მტკაველს მბრალს მიწის ვერ იმოვნით, რომ ამისთანა საზოგადოებაში ჩავარდით ცხადათა სჩანდნენ რომ ესენი ის მამულების ჰატრონები იუვნენ, რომელნიცა მიდიან & სასლდებიან ჰთავრობის ნება დაურთავად; როგორც ბოლოს შუვიტყუთ თურმე არც ღვთის შიში აქავთ არც კაცისა, მხოლოდ ერთი იმედი აქუსთ თავანთ იარაღისაგან & ცულისაგან, მამულის საკუთრება ამათ არაფრათ მიანჩნათ, ვინც ვის მოერევა წაართმევს ერთის სიტყვით ესენიც ისეთივე ჰირუტყუები არიან, რა ჰირუტყუნიც არიან ინდოელები.

იანკო, რომელიცა იუო ამ საზოგადოების თავი,

იყო აქაც ამათი წინამძღვარი; ის იქნებოდა სამოციან
წლისა, მაღლის ტანისა იყო, გამხდარი, ჭ მეტად
ხელღონიერი; ზირის სახეც სუსტი ჰქონდა, ცხვირი
ნისკარტი თავსედ ესურა ლერწმის შლიაჰა, ეცვა ტუ-
ვის შალვარი ჭ ტუვისაჲე კაბა, თავისის ტუვის ქამ-
რით, რომელზედაც ეკიდა დიდი ხანჯალი. იმის ამხა-
ნაგებსაც თითქმის ისე ეცვაო.

—სად არის მარტენ? ჰკითხა კარლტონმა.

ამერიკანელმა დანახვა იქითი მხარე, საიდანაც კვამ-
ლი მოხანდა ჭ დაუმატა

—იქ დარჩა, თავის, ერთ ქვეყნელებთან, მე მკო-
ნია, იმათ ჯოჯოხეთური ნადირობა გაათავეს, თოფის
ხმა არ ესმის.

—მაშ ჩუტნც იმასთან წავიდეთ, სთქუა ჩემა ამ-
ხანაგმა სად არიან ჩუტნი ცხენები?

მე მიკვირს, სთქუა ერთმა ამერიკანელმა, ამ უც-
ხო ქვეყნელმა თითონაც არ იცის რა უნდა, თქუტნი
ცხენები აქედან შვიდს ვერსზედ იქნებიან ჭ თავის უფ-
ლად ბალახსა სჭამენ, ან თქუტნი რათ გინდოდათ რომ
ლოდვასეთ მიგვება ჭ მოძიებები წამოგვეტანა? იმათ ერ-
თი კაცი მოუვანეთ, რომელსაცა ჰქვიან შეჯი.

—მერე რას უხავს ის?

—მერე იმას უხავს, რომ როდესაც ცეცხლი ჩა-
ქრება, ჭაობს გარს მოატარებს ჭ ისე მოიუვანს შინა

— ჩვენ მიგუებთ თქვენ, საითკენაც თქვენნი ნება იუოს იქით წავიყუანეთ, უთხარი მე.

— აი, ეკ კარგი, გვიპასუსა მოსუცებულმა ამერიკანელმა რომელიცა მიუბრუნდა ერთს თავის კაცებთანს ზ განაგრძელა, — ჯოლ! სადა გაქვს ჭრაკი? დროა ანთო.

— ჭრაკი? ვკითხე მე.

იანკომ შემოხდა ზ თითქოს უნდა ეთქვა. რა შენი საქმეაო ბოლოს მითხრა; სამასი წლის სიცოცხლე შუბლსედ გეწეროს, ამ ჭაიბსედ უჭრაქოდ რომ გაიარო, ერთს წუთის სიცოცხლესაც ნულარ მოელი მაშინაო.

ჯოლმა, მიიღო ჭრაქი, სქელ ზატრუქიანი, იმან ეს ანთო ზ დაიჭირა კელში, მეორემ მოგლიჯა გამხმარი ლერწამი, შეკრა კონებათ ზ ამას მოუკიდა ცეცხლი, ორი იმ ამერიკანელნი წავიდნენ, ლოდკასედ დასხდნენ ზ ისე მიდიოდნენ; მე, კარლტონი, მოსუცებული ამერიკანელი ზ ერთიც კიდევ ამერიკანელი დაფრხით ჯაიბში.

— მომუევით ზირ ზ ზირ მე, მაგრამ სიბრთხილით, რაო, რატომ აგრე მოდისართ, ფეხებ ქვეშ კვერცხები ხომ არ გიწევიანო, — ანობდა მოსუცებული ამერიკანელი; ჯონტას უკან მისდევ ზ თვალ უური კარგათ ადევნე ვინიცობაა ერთ ერთი ფილბოდეს ლაფში მაშინვე ამოათრე, მინამ ეელამდინ ჩაიფლობოდნენ,

თორემ ეშმაკიც ველარ უშველოს მერე.

ამ სიტუაციაზედ შიშის ოფლმა გადაგვეკრა, მაგრამ მეტი რომ გზა არ იყო, უნდა გული გაგვემაგრებინა და მივეებით.

როდესაც რომ დავაღვიძე გზასა, მაშინ დავრწმუნდით, რომ ჭრახვი მართლათაც და საჭირო იყო სრულს კვიზაროსის ხეების ისეთი გრძელად ტოტები გადავკათ, რომ დაებურა ჭაობი ქორგასავით და ძირს ჩამოშვებოდნენ, დაბურულნი. იმის ქვეშ რა საკვირველია შეტადრე დაძე, მეტი სიბნელე იქნებოდა, ჭრახვები გვინათებდა წინ და იმის შუქს მივსდევდით ისეთი ზანანაქების და სიმურალის სუნი ტრიალებდა, რომ სულს კვიკუბდებოდა.

— დიას, დიას ლულულულებდა ჩუტნი წინამძღომელი; ამა ერთი დაძე მათარე ამ ჭაობში, ისეთი ცხელუბა შეგიდგება, რომ თავის დღეშიაც აღარ გამოვა შენი ჯანითვან.

შიილაზარაკებოდა თავისთვის და მიდიოდა, რომელსაც რაც ძალი კვქონდა ჩუტც მიუღუდით; თუ რომ; თუ რომ ძირს წამოქცეული ხე შესვლებოდა ჯერ ჭრახვს მიანათებდი ფხით გასინჯავდა და მერე ისე დაადგამდა და გადავიდოდა მიუწდომელია, თუ როგორის სიუოჩალით გადადიოდა და მიდიოდა, ამ ლაფის სლვაზედ, ცხადათა სჩანდა რომ ის შეჩვეული იყო და რამდენ-

ჯერმე უოფილ იუო თავისის ამხანაგებით —

— მომევეთ ასლო, სთქუა იმან ზ ეცადენით სუ-
ბუქად ივნეთ, როგორც შეშვენით ანგლიჩანებს. სუნთქ-
ვა შეიკავეთ ზ . . . ეს რა სე არის. . . . მომინთეთ
აქეთ!

ეს სე უცებ შეიძრა ზ ბებური ანკო; ასე დაიწია
უკან და მეცა, რომ კინაღამ ლაფში გადამაქცია.

— ეე, ჩემო საუჭარელო, კინაღამ არ მომვარდი!
როგორ იფიქრე, მოგეტყუებინა, ჰატოოსანი კაცი, სთ-
ქუა იმან, რომელიცა არცკი შემკრთალა.

— რა იუო? შეკითხე შე.

— არა ფერი: ნიანგია; აი კიდევ, იწევა ჩემკენ, ს-
თქუა მოსუცმა ზ ამაიძრო გრძელი ხანჯალი,

ნაცვლად წამოქცეულის სისა. ვნახეთ რომ თავი
აიწივა ზ წამოვიდა ჩუჭნკენ საშინელი ზ გასაოცებე-
ლი ნიანგი მე მაშინვე თოფი მოვიმარჯვე, მაგრამ ა-
მერიკანელმა არ გამიძვა.

— არ ესროლა, მითხრა იმან დაბალის სმით: თა-
ვის დღეში თოფი არ უნდა დაცალოს კაცმა, მინამ
ძრეულ არ გაუჭირდეს, ჩუჭნ უთოფოთაც იოლათ წა-
ვალთ ერთი სომ არა ვართ აქა, რამდენი შენი ვართ
ხანჯლითაც მოუკლავ შე ამას.

როდესაც რომ დაბლო ამ ნიანგმა ჰირი ზ უნდო-
და ეს ამერიკანელი ჩაენთქო, ელვასაუთ მივარდა ზ

ელვასაჲთ დასცა სანჯალი თვალში ნიანკმა ამოუტე-
ვა საშინელის სმით ღრიალი ზ დაუწყო ჭაობს გუ-
ლით ცემა, რომლითაც გწუნწკლავდა ლაფითა.

—აი ჩემო მეგობარო, ერთი კიდევ ინებე, ერთიც
ანობდა ამერიკანელი ზ უჩესავდა თოფსა ისეთის სის-
წრაფით, რომ გაკვრეულები უურუბდით რა ზირები
დაგველო, ნიანგი მოგვდა ზ გადაიბსლარტა ლაფში.
ბებერმა ამერიკანელმა გაიწმინდა სანჯალი ზ აქეთ ი-
ქით იუურებოდა, თითქოს რაღაცას დაეძებდა.

—მე მასსოვს რომ აქ ერთი სე უნდა ეგდოს; აქ
ბევრჯელ გამოძივლია,—ჰო ავერ ექვსი ბიჯსედ მო-
შორებით.

ამ სიტუვასედ გადასტა იმ სესედ,

—ნუ გადასტებით, შეუვეირე მე რომ დაზინასე სე-
ტებოდა, წინ წეალი მოჩანს, არ ჩავარდე, მე ვსედავ
ჭორაჭის ბუქსედ ელვას.

წეალიო? აქ რა წეალია? წეალი კი არ არის, გ-
ველია, თჰ ზ, აბა ვადმოსტით

მე ვერ ვსედავდი გადასტომასა; მრთელს ტანში უ-
რუანტელმა დამიარა გადასტამ ძნელი არ იყო, მაგრამ
ის ალაგი უარდა საშინელად ზ სავსე იყო შხამიანის
კველებით.

—ჩქარა ნუ შედექით! გვეუბნებოდა წინამძღვარი.
დაჭირებამ ძალა მოკვიმატა, მე შედექი სესედ,

რომელიცა თან ზ თან ტალასში იფლებოდა ზ კადუ-
სტი; კარლტონიც გადმოსტა.

—კარგი, კარგი, სთქუა ბებერმა, ნუ გეშინიანთ
ორი თუ სამი ალაგი კიდევ შეგვხდება აქ.

ჩუწნ გაფწიეთ წინ, მივდიოდით დიდის სიბრთსი-
ლით, ფენის დადგმით ჯერა ვსინჯავდით ქვეშ რა ი-
ყო ზ მერე ისე ვაბიჯებდით, კვიპაროსის ჯაობის საფ-
ლელი თორმეტი ვერსი იქნებოდა

—მგონია აქ ბილიკი მიხდევს, ვუთხარი შე ამი-
სათვის რომ. . . .

—სუს! მიმიგო იმან ჩუმის ხმით: გაჩუბდით. თუ-
სიცოცხლე გინდათ არც ერთი სიტუა არა სთქუა რა
მინამ სმელეთსედ გავიდოდით ნუ უუერებ შხამიან გვე-
ლებს შემოდეთ. მითხრა მე რომ ნახა გულს მოდ-
გინებით ვსინჯავდი გველებსა, რომელნიც ფეხებ ქვეშ
იწუნენ ერთი მეორესედ გადახვეულები.

(სოკი შებდექ იქნება).

